

BUTLLETÍ

DE LA

Institució Catalana d'Historia Natural

2.ª ÈPOCA

BARCELONA, MAIG 1915

ANY XII — NÚM. 5

SUMARI: SECCIÓ OFICIAL: Sessió ordinària de 4 de Maig de 1915. — ¿La *Pellaea hastata* (Thbg.) Prantl. o *P. calomelanos* Linck, a Catalunya?, per *Joaquim M.ª de Barnola, S. J.* — Lepidopters nous per a la fauna Catalana, pertanyents a les famílies «Sphingidae», «Notodontidae», «Lymantriidae», «Saturniidae», «Drepanidae», «Noctuidae» i «Cymatophoridae», per *Ignasi de Sagarra*.

SECCIÓ OFICIAL

~~~~~

SESSIÓ ORDINÀRIA DE 2 DE MAIG DE 1915

Presidència del Ront. P. J. M.ª de Barnola, S. J.
President

Assisteixen els socis Srs. Codina, Ferrer i Vert, Ferrer i Dalmau, Font, Folch, Casanova, Maluquer (S.), Maluquer (Josep), Maluquer (Joaquim), Calzado, Sagarra (I.), Rosals, Gibert, Tomàs.

DESPAIG ORDINARI

Proposta de soci.—Els socis Srs. Barnola, Tomàs i Codina, proposen per a soci numerari, a D. Josep Rovira i Sellarés, estudiant de Medicina, que viu al carrer de Bailén, n.º 79, 1.er, 1.ª; amb domicili a Palma de Mallorca (Brossa, n.º 1).

Admissió de soci.—S'admet per unanimitat a D. Antón Xiberta, proposat en la darrera sessió.

Comunicacions corporatives.—El secretari llegeix les següents comunicacions:

Del «Institut de Ciències» invitant a la inauguració dels cursos monogràfics d'alts estudis i d'intercanvi.

Del «Centre Excursionista de Catalunya» convidant a la festa del 25 aniversari de sa fundació.

Acord.—Es comunica als assistents, l'acord pres en Junta Directiva d'adherir-se nostra Societat a la «Lliga de Compradores», que té per objecte introduir les millores possibles en les condicions del treball.

COMUNICACIONS CIENTÍFIQUES

Sobre "L'Asplenium glandulosum" Lois: El P. Barnola manifesta haver rebut del consoci D. Joan Pardo, la curiosa falguera *Asplenium glandulosum* Lois., citada de Tortosa, i d'algún altre lloc pel Germà Sennen, sots el nom sinònim de *A. Petrarchae* D. C. Fou recollida a prop de la entrada de les coves de Collbató, a Montserrat.

D. Pius Font, diu haver-la ja trobada, i la cità en sa «Flora del Plá de Bages».

Comunicació botànica: El mateix Sr. Font, presenta alguns interessants híbrids de *Salvia*, i varis exemplars de la *Malcolmia confusa*, recollits a Castelldefels.

Sobre els "Carabus" catalans: El Sr. Ferrer i Vert llegeix una nota referent a algunes formes catalanes del gènere *Carabus* [Col.], esmentant les següents: *C. memorialis* var. *pascuorum* Lap.; *C. latus* var. *catalonicus*, Ganglb. i *C. rugosus* var. *levantinus* Lauf., donant cites d'aquests coleopters, poc coneguts de nostra regió.

Coleòpters de Artesa de Segre: També comunica dit senyor, haver rebut del consoci Sr. Maluquer (Salvador), les següents espècies. *C. latus* var. *catalonicus* Ganglb., *Percus navaricus* Dej., *Chlaenius decipiens*, Duf., *Hister grandicollis* Illig., etc. procedents d'Artesa de Segre.

Noves formes de "Melitaea" [Lep.] per a la Fauna Catalana. El Sr. Sagarra (I.), mostra als assistents les següents espècies per ell recollides, no citades de nostra fauna: *M. trivialis* Schif. Caçada el 14-V-1914, a Santa Sussagna de Montseny; aquesta espècie està extesa per la part oriental d'Europa, desde'l curs inferior del Danubi arribant als païssos del occident d'Assia. Algunes colonies es troben repartides per

la península Ibèrica (Portugal, Castella, Aragó). *M. parthenie* Bkh. i *Dictynna* Esp., aquesta última de la Vall d'Arán, amb sa forma *vernetensis* Obth. de les serres de Montgrony (O. C. Rosset) i del Montseny, *M. dejone* H. G. molt extesa a Catalunya. També mostrà dues formes extremes de la *M. didyma* O., l'una es molt pròxima a la *deserticola* Obth. del Nord d'Àfrica, i l'altra *mauretanica* Obth., abdues recullides en varis indrets de Catalunya.

Sobre el "Lanius Senator" L. El Sr. President dóna a conèixer el fet d'un Cap-cigrany (*L. senator* L.) qui matà una cadenera engaviada, en un jardí dels barris antics de Barcelona. Dit ocell fou mort en paga de la malifeta i li fou cedit per a sa col·lecció particular.

Consulta Malacològica: El Sr. Rosals llegeix una lletra del Comandant Caziot, en la que li demana dades sobre alguns moluscs i parla d'altres referents a articles publicats en nostre Butlletí.

Excursió de Ocata (Masnou), al Vallès: D. Josep Maluquer, dona compte de la excursió que feu el passat diumenge dia 25 d'Abril, en companyia de son germà Joaquim i del Sr. Berghauer. Passaren per Teyà i Serres de Sant Mateu, ont dinaren en la font de Can Guillemí, devallant per la pintoresca riera de Vallromanes, cap al Mogent, Montornés i Montmeló. Aquesta travessia es recomanable per ser una encontrada molt rica en insectes.

Excursió Coleopterològica a Centelles: El senyor Codina fa circular els més interessants coleòpters carabidits, per ell aplegats el dia 5-iv-15, en la localitat esmentada, i son els següents: *Callistus lunatus* Fabr. i *Agonum viridicupreum* Goeze, el primer citat per Cuní vagament del Pirineu, Montserrat (Graells), i el segon conegut per *A. austriacum* Fabr. i *A. austriacum* var. *modestum* Sturm. La var. *modesta* es sinònimia de *viridicupreum* Goeze, que te la prioritat i *austriacum* Fabr. es una var. d'aquest, propia de l'Itàlia, principalment. Manifesta que la *Cicindela campestris* L. que hi era abundantíssima ha dat qualques aberracions també útils de citar, com ab. *affinis* Dej., *manca* Da Torre (= *affinis* Heer, nec Dej.). *coerulescens* Schilsky. Aquesta aberració blavosa no sembla rara aquí, puig també fa circular qualques exemplars procedents de Sant Gervasi, entre el Cementiri i Nova Belén, aplegats pel germà Benito E. C. en 5-iv-15, casualment el mateix jorn que les de Centelles. La ab. *palustris* Beuth. se troba nombrosa entre les *campestris* de Sant Gervasi. Segueix dient el mateix senyor que en aquesta excursió fou picat repetides vegades pel Hemipter reduvidiit *Pirates hybridus* Scop., cau-

sant-li una viva dolor. La forma *hybridus stridulus* Fab. es la propia de la Península Ibérica i es troba aquí juntament amb la anterior (Desembocadura del Besós 19-IV-12).

Excursió Botànica a Sant Pere de Vilamajor: El Sr. President parla del resultat de la excursió feta el 5-IV-15 juntament amb els socis Srs. Sagarra (I. i X.), a la localitat esmentada. Cita entre altres la *Capsella bursa-pastoris* L. (Sarronet de Pastor) d'un desenrotllo extraordinari. Les Hepatiques *Lunularia cruciata* (L.) Dum., *Pellia Neesiana* L impr., perfectament caracteritzada per trobar-se en son plé de fructificació, *Fegatella conica* Cord., *Frullania tamarisci* Dum. i *dilatata* Dum. *Scaevania uliginosa* Dum. amb la molsa *Mnium undulatum* Neck., en nombrosos peus fertils.

Excursió Entomològica a Sant Pere Martri: El Sr. Sagarra comunica una excursió feta darrerament al turó de Sant Pere Martri recullint gran nombre d'interessants lepidòpters, entre els quins recorda a la *Euchloa belia* Cr. *occidentalis* Verity, la *Melanargia syllius* Hbst. *Heliotis dipsacea* L. *Prothymnia sanctiflorentis* B., i la *Cidaria dissimulata* Rbr. parada en el relleig de les pedres, tots aquests lepidòpters són típics de la estació, i's troben en relativa abundor en la localitat visitada. Al camí de Sant Just d'Esvern recullí un exemplar adult de *Tropidosaura algira*, L., reptil també abundant en dit lloc.

El Secretari, JOAQUIM MALUQUER.

Correccions a fer
en el treball del Sr. Chía: "Nota sobre las Teredínidae
de nuestras costas (1)

- Teredinidae, en lloc de Taredinidae, pàgs. 21 i 25.
- Teredo, en lloc de: Taredo, pàg. 26.
- Hanley, en lloc de: Hauley, pàgs. 25 i 26.
- «Teredo divaricata, Deshayes..... «Paletas..... redondeadas *posteriormente*» en lloc de: «redondeadas *por dentro*», pàg. 26, ll. 12.

M. DE CHÍA.

---

(1) Butlletí de Febrer, p. 21-27.